

17.04.2019

Dialogy

Na shledanou!

Good-bye! See you.

Dobrou noc!

Good night!

Nazdar! Ahoj! Čau!

Hi! Cheerio!

2.

vy:

Dobrý den! Jak se máte?

– Děkuji, dobře. A vy?

Také dobře. Na shledanou!

– Na shledanou!

Hello! How are you?

– I am well, thanks. And you?

I am well, too. Good-bye!

– Good-bye.

ty:

Ahoj! (Čau!) Jak se máš?

– Děkuju, dobře. A ty?

Taky dobře. (Jde to.) Čau!

– Tak ahoj!

vy:

Odkud jste?

Jak se jmenujete?

Co tady děláte?

Jak se vám tady líbí?

– **Jsem z/ze**

– **Jmenuji se**

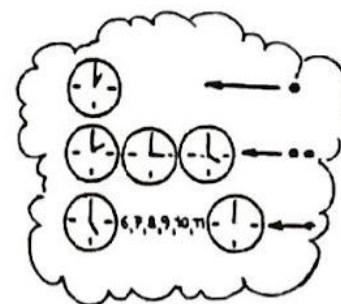
– **Učím se tady česky.**

– **Děkuji, líbí se mi tady.**

KONVERZACE

Kolik je hodin?

What is the time?

Je hodina. Je jedna hodina.

1

Jsou hodiny. Jsou dvě hodiny. Jsou tři hodiny.

Jsou čtyři hodiny.

2 3 4

Je hodin. Je pět hodin. Je šest hodin.

Je sedm hodin. Je osm hodin. Je devět hodin.

Je deset hodin. Je jedenáct hodin.

Je dvanáct hodin.

5 -- 12

Který den je dnes?

Který den byl včera?

A který den bude zítra?

Který den máte rád(a)?

**Proč máte rád(a) sobotu
a neděli?**

– Dnes je čtvrtek.

– Včera byla středa.

– Zítra bude pátek.

– Mám rád(a) sobotu a neděli.

**– Mám rád(a) sobotu a neděli,
protože nemáme vyučování.
Protože máme volno.**

Co mají? (Co mají na sobě?)

What are they wearing?

Chlapec má svetr, kalhoty a boty.

Dívka má halenku, sukni a čepici.

Dítě má pyžamo a bačkory.

Muž má kabát a klobouk.

A vy?

! mám košili, čepici,
sukni, halenku – F

Co děláte ráno?

– Ráno vstávám, myji se, čistím si zuby, oblékám se a potom snídám.

Co si oblékáte?

– Oblékám si kalhoty a svetr.

Oblékáte se rychle nebo pomalu?

– Oblékám se rychle.

Proč se oblékáte rychle?

– Oblékám se rychle, protože máme vyučování.

Co děláte odpoledne?

– Odpoledne trochu odpočívám, potom čtu knihu, poslouchám rádio a píšu dopisy.

A co večer?

– Večer také studuji nebo se dívám na televizi. V jedenáct hodin jdu spát.

Kde snídáte?

Co obyčejně snídáte?

– Snídám v jídelně.

– Obyčejně piji bílou kávu nebo čaj, jím housku a máslo. Někdy máme vejce nebo sýr.

Máte rád(a) sýr?

– Ne, sýr nemám rád(a), ale mám rád(a) salám.

Kdy obědváte?

– Obědvám v poledne.

Co obyčejně obědváte?

– Obyčejně obědvám polévku, maso a zeleninu.

Máte rád(a) knedlíky?

– Ano, mám rád(a) rýži, brambory i knedlíky.

Máte teď hlad?

– Ne, nemám hlad, mám žízeň.

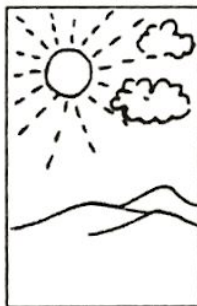
KONVERZACE

Jak je dnes?

Jaké je dnes počasí?

What is the weather like today?

Je hezky.

It is fine.

Je teplo.

It is warm.

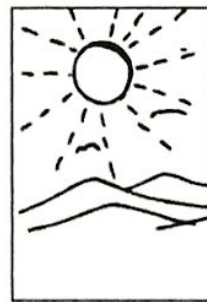
Je zima.

It is cold.

Prší.

It is raining.

Svítí slunce.

The sun is shining.

Fouká vítr.

The wind is blowing

V obchodě.

Dobrý den!

Jeden velký a jeden malý sešit.

Chtěl bych také nějaké pero.

Ano, potřebuji ještě gumu a tužku.

Děkuji, to je všechno. Kolik to stojí? Kolik platím?

Děkuji, na shledanou!

– Dobrý den! Co si přejete, prosím?

– Potřebujete ještě něco?

– Ještě něco, prosím?

– Čtyřicet osm korun. / Dvě eura šedesát pět centů.

– Na shledanou.

Škola a kolej

Ten vysoký dům tady na náměstí je naše škola. Dole je recepce (vrátnice), ředitelna, kancelář a jedna třída. Naše třída je nahoře. Ten pán vpředu je náš učitel. A kdo je ta hezká žena vzadu? Ta dívka je studentka jako my. Proč sedí tam vzadu? Protože vpředu už není volné místo.

A ta budova vedle? To je naše kolej. Tam je náš pokoj a také jídelna a klubovna.

Třída

To je naše třída. Vpředu stojí tabule. Je tam také stůl a židle. Vzadu je mapa a obraz. Nalevo je okno, napravo jsou dveře. Nahoře visí lampa, dole je podlaha.

Tady je lavice. Na lavici je učebnice a slovník. Leží tam také sešit, tužka a pero. - Kdo tam sedí? Ve třídě je teď jenom jeden chlapec. Teď není vyučování.

Pokoj

Tohle je náš pokoj. Vpředu stojí malý stůl a jedno červené křeslo. Nalevo je velká postel, nahoře visí obraz. Na obraze je moře. Vzadu je žlutá lampa a hnědá skříň. Na skříni jsou hodiny, vedle stojí nové rádio. Ve skříni je slovník a kniha. Co je napravo? Tam je WC a malá koupelna. - Je v pokoji jenom jedna postel? Ne, druhá (postel) je tam vzadu napravo. Jsme tady dva, David a já. - Je David taky cizinec?

3. CONSONANTS (Souhlásky)

hard (tvrdé)

h	hotel, Praha
ch	chlapec, obchod
k	kavárna, park
g	gramatika, geolog
r	dobrý, restaurace
d	dole, vedle
t	také, hotel
n	nalevo, banka

soft (měkké)

ž	žena, muži
š	škola, pošta
č	Češi, večer
ř	tři, dobře
c	co, ulice, cizinci
j	je, její
d'	Vlád'a, Ďáblice
t'	Pét'a, Baťa
ň	Máňa, Letňany

ambiguous (obojetné)

b	(f)	l	m	p	s	v	z
----------	------------	----------	----------	----------	----------	----------	----------

banka, Flóra, ulice, tam, park, asi, vedle, vzadu

Bedřich Růžička, Jiří Záček, Šárka Kovářová, Kryštof Cupák, Oldřich Chlumský,
Věra Přeučilová, Tomáš Šimůnek, Oldřiška Baťová, Zdeněk Dědeček, Zdeňka
Hořejší, Jan Bytel, Zuzana Srncová, Světlana Zárybnická

E10 **Observe the differences, read and write Czech well:**

(Pozorujte rozdíly v psaní, čtěte a pište dobře česky:)

žirafa giraffe	šimpanz chimpanzee	Čína China	charakter character	chameleon chameleon	
džungle jungle	junior junior	Japonsko Japan	jogurt yogurt	jóga yoga	jachta yacht
šachy chess	šance chance	šampion champion	šampón shampoo	šilink shilling	fotografie photo
kaňon canyon	karta card	katedrála cathedral	krokodýl crocodile	kiwi kiwi fruit	kečup ketchup

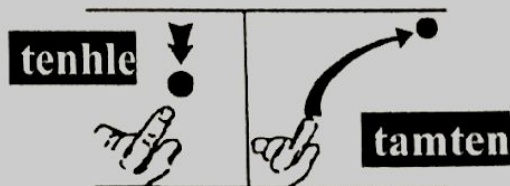
E11 Listen and observe the differences, read Czech well:

(Poslouchejte a pozorujte rozdíly, přečtěte dobře česky:)

a) videorekordér, pirát, supermarket, cyklus (cycle), civilní, cynik, fakulta, kontinent, klub, objekt, park, meteor, oceán, expert, xerox, zoo, zebra, sponzor, génius, generál, gymnasta, golf, agent, energie (energy), hotel, humor, hyacint, ideál, transport, tribunál, tornádo, tundra, tygr; Amerika, Egypt, Island. POZOR! oceán, univerzita (university)

b) David, Richard, Ivan, Daniel, Josef, Adam, Petr, Martin, Samuel, Robert; Diana, Alice, Irena, Zuzana, Julie, Eva, Helena, Barbora

POZORUJTE: ten -- tehle, tamten

tenhle sešit, tahle tužka, tohle pero (= tady, blízko / here, near) = this
tamten sešit, tamta tužka, tamto pero (= tam, daleko / there, far) = that

Nová slova:

- a** ale but
asi about; (maybe)
- b** brzo / brzy early, soon
- č** Česká republika Czech Republic
v České republice in the Czech Republic
číst (čteme, čtu) read (we -, I -)
- d** daleko adv. far
dělat (dělá) do (he/she -)
den M day
pracovní den working day
deset ten
dnes adv. today
dnes večer tonight
do + G to
do školy to school
dobře adv. good, well
doma adv. at home
- h** hezky adv. nice(ly), fine
je hezky it is fine
hodina F o'clock; (hour)
v sedm hodin at seven o'clock
v osm (v deset, jedenáct) hodin at 8 (10, 11) o'clock
- ch** chodba F corridor
na chodbě in the corridor
- m** mluvit (mluvíme) speak (we -)
- n** nakonec adv. in the end, at last; finally
nejdříve adv. first, first of all
někdy adv. sometimes
- o** oběd lunch, dinner
obědvat (obědvám) have lunch, dinner (I -)
obvykle = obyčejně adv. usually
odcházet (odcházím) go away, leave (I -)
odpoledne N/adv. (in the) afternoon
odpolední,-í,-í afternoon
odpovídat (odpovídá) answer (he/she -)
opakovat (opakujeme) repeat, review (we -)
osm eight
- p** pak = potom then
pěšky adv. on foot
jít pěšky walk (go on foot)
píšeme, píšu see psát
pokračovat (pokračuje) continue (he/she/it -)
poledne N noon, midday
v poledne at noon
pomalu adv. slowly
poslouchat (posloucháme) listen, listen to (we -)
poslouchejte! listen!

ch **chodba** F corridor
 na chodbě in the corridor
chodit (chodím) go, walk (I -)
 chodit ven go out/outside
 chodit spát go to bed (go sleep)

i **i** and, and also

j **já** I
 jako like, as
 jdu *see* **jít**
 jedenáct eleven
 jen = jenom only, merely
 ještě still, yet
 ještě ne- not yet
 jídelna dining hall / room
 v jídelně in the dining hall / room
 jít (jdu) go, walk (I -)
 jít pěšky walk (go of foot)
 jít pozdě be late
 jít spát go to bed
 jít ven go out/outside

k **každý,-á,-é** each, every; everybody
 když when
 končit (končí) end, finish (he/she/it/they -)
 konverzace F conversation

 to (we -)
 poslouchejte! listen!
potom = pak then
pozdě late
 jít pozdě be late
pracovní,-í,-í work(ing)
 pracovní den working day
Praha F Prague
 v Praze in Prague
procházet se (procházím se) walk, go
 for a walk (I -)
prominout – promiňte! excuse
přestávka F break
přicházet (přichází) come (he/she -)
psát (píšeme, píšu) write (we -, I -)

r **ráno** N/adv. (this) morning
rozumět (rozumíme, rozumím)
 understand (we -, I -)
 rozumíte? do you understand?
rychle adv. fast, quickly, rapidly

ř **říkat (říká)** say, tell (he/she -)

s **sedět (sedíme)** sit (we -)
 sedm seven
 snídat (snídám) have breakfast (I -)

Co vypravuje Alice

Pracovní den

Alice je zahraniční studentka. Teď je v České republice, v Praze. Učí se tady česky. Co dělá dnes a každý pracovní den? Poslouchejte, co vypravuje.

Dnes vstávám brzo - jako každý pracovní den. Ráno snídám v jídelně, potom odcházím do školy. Protože škola není daleko a dnes je hezky, jdu pěšky. V osm hodin jsem už ve třídě. Jsou tady také David a Marta. Jen Viktor tady ještě není.

Přichází náš učitel a vyučování začíná. Nejdříve posloucháme a opakuje, pak čteme a píšeme. V deset hodin je přestávka. Stojíme na chodbě a mluvíme spolu. Vyučování pokračuje. Já už čtu dobře, ale píšu ještě špatně. Nakonec je konverzace. Učitel říká: „Rozumíte? Kdo ještě nerozumí?“ David odpovídá: „Dnes už rozumím dobře.“ Pak přichází Viktor. Zdraví a tiše říká: „Promiňte, že jdu pozdě.“ Ale vyučování už končí.

V poledne je oběd. Obědvám rychle, protože dnes je vyučování i odpoledne. Když není odpolední vyučování, jsem doma a studuji, někdy chodím ven a procházím se v parku.

V sedm hodin večeříme. Večer obvykle také sedíme v pokoji a studujeme, ale dnes večer tady Marta není. Den pomalu končí. Asi v jedenáct hodin jdu spát.

A Co dělá David? Sedí a studuje. Neodpovídá.
(Slovesa - *prézens*; osoba, negace)

CZECH VERBS -
THE PRESENT TENSE

POZORUJTE:

Teď / dnes } – <u>Obvykle</u> }	čtu - studuji	zdravím	vstávám
	píšu - opakuji	sedím	snídám
	jdu - děkuji	večeřím	říkám
	jedu - piji	rozumím	odpovídám
		přicházím	poslouchám
(já)	-u/-uji,-ji	-ím	-ám

Slovesa - *prézens*

I. -u/-uji, -ji

<i>Singulár:</i>	1. (já)	čtu	studuji	-u, -uji -eš, uješ -e, -uje
	2. (ty)	čteš	studuješ	
	3. (on, ona, ono)	čte	studuje	
<i>Plurál:</i>	1. (my)	čteme	studujeme	-eme, -ujeme -ete, -ujete -ou, -ují
	2. (vy)	čtete	studujete	
	3. (oni, ony, ona)	čtou	studují	

II. -ím

<i>Singulár:</i>	1. sedím	-ím
	2. sedíš	-íš
	3. sedí	-í
<i>Plurál:</i>	1. sedíme	-íme
	2. sedíte	-íte
	3. sedí	-í

III. -ám

odpovídám	-ám
odpovídáš	-áš
odpovídá	-á
odpovídáme	-áme
odpovídáte	-áte
odpovídají	-ají

POZOR! **-ím:** sedím → **oni** sedí
(oni sedí, zdraví, leží)

ALE: **oni** $\left\{ \begin{array}{l} \text{přicház} \boxed{\text{ejí}} \\ \text{rozum} \boxed{\text{ějí}} \end{array} \right.$

VŠIMNĚTE SI:

-u X **-uji, -ji** čtu, píšu X opakuji, děkuji, pijí (já)
čtou, píšou opakují, děkují, pijí (oni)

(*V konverzaci je také: studuju, děkuju, jmenuju se; pijú – studujou, děkujou, jmenujou se; pijou jako „čtu, čtou“.*)

Negace: čtu → **nečtu** ; nečeš, nečte
nečteme, nečtete, nečtou.

Podobně: studuji - nestuduji, nestuduješ, nestuduje,
sedím - neseďm, neseďš, neseďí,
odpovídám - neodpovídám, neodpovídáš, neodpovídá,

Sloveso – infinitiv (the infinitive of Czech verbs) viz v L 5/A. - Je zde obvykle:
-ám → at, **-ím** → -et, -it, **-uji** → -ovat ; typ **čtu, píšu**, ... **-u** → psát, číst, ...

Cvič. 2/1 *Change the person (Změňte osobu)*
„já - ty“, já - on; my, vy, oni“:

1. čtu - → **čteš**
2. čtu → **čte; čteme,**

čtu - , opakují - , zdravím - , snídám - , píšu - ,
studuji - , stojím - , obvědvám - , vypravuji - , mluvím
- , říkám - , rozumím - , ležím -

Cvič. 2/2 *Put into the personal pronouns:*
(Doplňujte osobní zájmena)

.... čtu → **já čtu**
.... píšeš → **ty píšeš**

..... čtu, píšeš, zdravíme, nemluvíte, opakují,
odpovídá, studujete, nevstávají, děkuješ,, večeríte,
jdeme, rozumějí, spíš, neseďm, poslouchá.

POZORUJTE: (sloveso X zájmeno a sloveso)

Čteme, vyslovujeme, píšeme, opakujeme, odpovídáme.

X **Naše učitelka čte, my posloucháme a opakujeme.**

11. Doplňte k obrázkům reakce z tabulky.

To je šok.	To je komedie.	To je škoda.	To je všechno.
To je tragédie.	To je nesmysl.	To je chaos.	To je katastrofa.

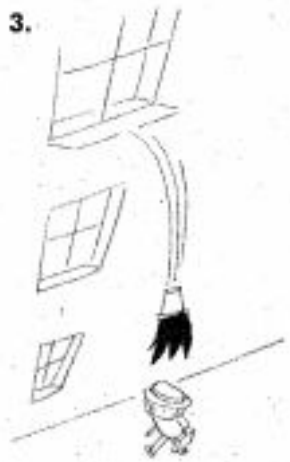
1.

2.

3.

4.

5.

6.

7. Či je to?

Například: (já) – banán: můj banán

1. (já) _____	minerálka	10. (já) _____	učitelka	19. (vy) _____	prezident
2. (ty) _____	kamarád	11. (on) _____	šéfka	20. (ty) _____	maso
3. (on) _____	čaj	12. (ty) _____	zmrzlina	21. (oni) _____	rádio
4. (ona) _____	kolegyně	13. (ona) _____	chleba	22. (já) _____	partnerka
5. (my) _____	autobus	14. (my) _____	učitel	23. (ona) _____	partner
6. (vy) _____	šéf	15. (oni) _____	limonáda	24. (my) _____	banán
7. (oni) _____	ředitelka	16. (já) _____	máslo	25. (on) _____	víno
8. (ty) _____	auto	17. (vy) _____	kamarádka	26. (ty) _____	sekretářka
9. (oni) _____	asistentka	18. (ty) _____	salát	27. (my) _____	asistent

СПРЯЖЕНИЕ ТИПА „-ám, -uji (-uju)“

①	mám volno	máme volno	!	у меня свободное время	у нас свободное время
	máš volno	máte volno		у тебя свободное время	у вас свободное время
	má volno	mají volno		у него, нее свободное время	у них свободное время

nemám čas	nemáme čas	у меня нет свободного времени
nemáš čas	nemáte čas	у тебя нет свободного времени
nemá čas	nemají čas	у него, нее нет свободного времени

	2	
Mám	se	dobře.
Já	se	mám dobře.
Jak	se	máš?
Tomáš	se	má dobře.

! Возвратное местоимение „se“ не изменяется.
В предложении оно всегда стоит на втором месте (в наст. времени).

A: Máte teď čas?

B: Nemám. Čas mám odpoledne.

A: Вы сейчас свободны?

Б: Нет, я занят. Я свободен
(освобожусь) после обеда.

A: Máte velký byt?

B: Ne, máme malý byt.

A: У вас большая квартира?

Б: Нет, у нас маленькая квартира.

II.

studuji (-ju) dobře
studuješ dobře
studuje dobře

studujeme dobře
studujete dobře
studují (-ou) dobře

я учусь хорошо
ты учишься хорошо
он, она, (оно)
учится хорошо

мы учимся
вы учитесь
они учатся

nestuduji (-ju) dobře
nestuduješ dobře
nestuduje dobře

nestudujeme dobře
nestudujete dobře
nestudují (-ou) dobře

я не учусь хорошо
ты не учишься хорошо
он, она, оно
не учится хорошо

мы не учимся
вы не учитесь
они не учатся

Jmenuju se Tomáš.
Jak se jmenuješ?
Já se jmenuju Petr.

Jmenujeme se Novákovi.
Jak se jmenujete?
Jmenujou se Petr a Pavel.

-ám -áme
-áš -áte
-á -ají

-uji, -uju -ujeme
-uješ -ujete
-uje -ují, -ujou

Окончания „-uji, -ují“ воспринимаются как более книжные.
Окончания „-uju, -ujou“ как более разговорные.

A: Jak se jmenuje ta dívka?
B: Jmenuje se Jana.

A: Как зовут эту девушку?
B: Ее зовут Яна.

A: Kde prodávají ten slovník?
B: Tam v obchodě.

A: Где продают этот словарь?
B: (Вон) там в магазине.

СПРЯЖЕНИЕ ТИПА „-ím, -u“

III.

mluvím česky	mluvíme česky
mluviš česky	mluvíte česky
mluví česky	mluví česky

я говорю по-чешски	мы говорим по-ч.
ты говоришь по-чешски	вы говорите по-ч.
он, она, оно говорит по-чешски	они говорят по-ч.

nemluvím	nemluvíme
nemluviš	nemluvíte
nemluví	nemluví

я не говорю	мы не говорим
ты не говоришь	вы не говорите
он, она, оно не говорит	они не говорят

rozumím dobře	rozumíme dobře
rozumíš dobře	rozumíte dobře
rozumí dobře	rozumějí dobře

я понимаю хорошо	мы понимаем х.
ты понимаешь хорошо	вы понимаете х.
он, она, оно понимает хорошо	они понимают х.

3. os. pl. – ONI

-ejí x -í:
-ějí

Prohlížejí si Prahu. x

Rozumějí dobře.

(oni) Bydlí v Praze.

(oni) Myslí na rodinu.

(oni) Mluví česky.

(oni) Vidí kavárnu.

(oni) Leží v posteli.

(oni) Končí v 5 hodin.

Они живут в Праге.

Они думают о семье.

Они говорят по-чешски.

Они видят кафе.

Они лежат в кровати.

Они это окончат (закончат)

IV.

jedu tam	jedeme tam
jedeš tam	jedete tam
jede tam	jedou tam

я еду туда
ты едешь туда
он, она, оно едет туда

мы едем туда
вы едете туда
они едут туда

nejedu tam	nejedeme tam
nejedeš tam	nejedete tam
nejede tam	nejedou tam

я не еду туда
ты не едешь туда
он, она, оно не едет туда

мы не едем туда
вы не едете туда
они не едут туда

ТАБЛИЦА СПРЯЖЕНИЙ

ИНФИНИТИВ

ТАБЛИЦА СПРЯЖЕНИЙ

ИНФИНИТИВ

I.	-uju (-uji) -uješ -uje	-ujeme -ujete -ujou (-uji)	-ovat:	nakupovat, pracovat, studovat, vysvětlovat, kontrolovat, opakovat, telefonovat ...
II.	-u -eš -e	-eme -ete -ou		! нерегулярные формы
III.	-ám -áš -á	-áme -áte -ají	-at: -át:	prodávat, dělat, oblékat se, odpočívát, obědvát, snídat, vstávat ... ptát se, znát (znát, уметь)
IV.	-ím -íš -í	-íme -íte -í, -eji	-et: -ět: -it	ležet, bydlet, prohlížet si, myslet ... rozumět, vidět ... končit, mluvit ...

II.!	jít	– jdu, jdeš, jde, jdeme, jdete, jdou	идти
	jet	– jedu, jedeš, jede, jedeme, jedete, jedou	ехать (чем, на чем)
	číst	– čtu, čteš, čte, čteme, čtete, čtou	читать
	psát	– pišu (-i), pišeš, piše, pišeme, pišete, pišou (-i)	писать
	! mýt se	– myju (-i) se, myješ se, myje se, myjeme se, myjete se, myjou (-i) se	мыться
	pít	– piju (-i), piješ, pije, pijeme, pijete, pijou (-i)	пить
IV.!	spát	– spím, spíš, spí, spíme, spíte, spí	спать
	stát	– stojím, stojíš, stojí, stojíme, stojíte, stojí	стоять

5. Make sentences according to the model.

slovesa – prézens; negace

(Tvořte věty podle vzoru.)

Vzor: Petr píše. Já, já

Petr píše. Já **nepíšu**, já **čtu (studuji / sedím v pokoji /**).

1. David a Eva čtou. Marta, Marta 2) Viktor je student. Ivan, Ivan 3) Alice jde do školy. My, my 4) Petr a Jan rozumějí česky dobře. Vy, vy 5) Dnes obědvám v jídelně. Oni, oni 6) Vy máte hezký pokoj. Já, já 7) Studuji v Praze. Albert a Isabela, oni 8) Ty jsi Angličan. Fatima, Fatima